

De pedagoog motiveert de noodzaak van de verlenging van gesloten plaatsing van het kind onvoldoende. Bovendien heeft de pedagoog, alvorens haar verklaring aan BJzJ te sturen, nagelaten om eerst haar bevindingen ter kennis te brengen van de jeugdige en van diens wettelijke vertegenwoordigers.

11-09 Uitspraak van het College van Toezicht van de Nederlandse Vereniging van pedagogen en Onderwijskundigen, hierna te noemen de NVO

Het College van Toezicht, hierna te noemen het College, bestaande uit A.J. van Montfoort, G.J. van Egmond, B.J. van Leeuwen, C.P. Dijkstra en L.C. Mulder, beraadslaagt en besluit in voltallige samenstelling.

Het College heeft het volgende overwogen en beslist omtrent de door de heer X, hierna te noemen klager, ingediende klacht tegen mevrouw drs. Y, hierna te noemen verweerster.

1 Het verloop van de procedure

Op 21 juni 2011 ontvangt het College een klachtschrift d.d. 17 juni 2011 met twee bijlagen van klager. In het klachtschrift ontbreken klagers postadresgegevens. Per e-mailbrief d.d. 28 juni 2011 wordt klager verzocht om deze te verschaffen en hem wordt meegedeeld dat de klacht pas in behandeling kan worden genomen na ontvangst van de gegevens. Op 30 juni 2011 ontvangt het College klagers adresgegevens. Per brief d.d. 11 augustus 2011 ontvangen partijen bericht dat de klacht ontvankelijk is verklaard. Aan verweerster wordt gevraagd om vóór 10 september 2011 verweer te leveren. Verweerster verzoekt uitstel tot 23 september 2011. Het uitstel wordt toegekend. Op 22 september 2011 ontvangt het College een verweerschrift d.d. 19 september 2011 met twee bijlagen van verweerster. Het College besluit om een hoorzitting te houden op 13 december 2011. In antwoord op de oproep meldt klager dat hem de middelen ontbreken om voor het College te verschijnen. Deze omstandigheid is aanleiding voor het College om het besluit, inhoudende dat het wenselijk is om partijen in elkaars aanwezigheid te horen, te heroverwegen. Het College besluit om de klacht af te doen op de stukken. Het College acht zich op grond van het klacht- en het verweerschrift voldoende geïnformeerd. Partijen ontvangen per e-mailbrief d.d. 9 december 2011 bericht van het besluit van het College. In de vergadering van 13 december 2011 vindt de afrondende behandeling plaats.

2 De feiten en het verloop van de gebeurtenissen

Verweerster, Orthopedagoog-Generalist, voert op 9 mei 2011 met klagers zoon A. een gesprek in het kader van een machtigingsprocedure verlenging gesloten plaatsing. Zij stelt onder meer naar aanleiding van dit gesprek een rapportage op die zij op 10 mei 2011 om 9.25 uur naar BJzJ faxt ten behoeve van de zitting die op 11 mei 2011 zal plaatsvinden. Klagers advocaat ontvangt ter zitting een afschrift. Klager neemt kennis van de inhoud op 13 mei 2011. Klager stelt verweerster per e-mail d.d. 13 mei 2011 een aantal vragen en verzoekt haar om de rapportage alsnog beter te onderbouwen. Verweerster antwoordt per brief d.d. 23 mei 2011.

Klager is ontevreden en dient een klacht in bij het College van Toezicht.

3 De klachten

Klager verwijt verweerster samengevat het volgende.

I De rapportage waarop verweerster de verklaring baseert is onvoldoende onderbouwd en onvolledig en staat vol met gissingen en veronderstellingen. De rapportage is gebaseerd op

gedateerde en onvolledige rapportage van BJzJ. Zo ontbreekt klagers schriftelijke reactie op die rapportage. In de verklaring ontbreekt de reden op grond waarvan verweerster aanneemt dat A. zich aan de benodigde zorg zal onttrekken of dat anderen A. daaraan zullen onttrekken. De verklaring is gericht op handhaving van de huidige situatie en niet gericht op andere mogelijkheden.

Daarmee voldoen de rapportage en de verklaring en klaagsters werkwijze niet aan de minimale voorwaarden van beroepsuitoefening.

II De rapportage en de verklaring waren te laat klaar en daardoor was het voor klager onmogelijk om tijdens de zitting een reactie te geven.

Door haastwerk zijn betrokkenen niet gehoord.

Als klager verweerster om opheldering over de inhoud van de rapportage vraagt antwoordt verweerster dat deze vragen tijdens de zitting aan de rechter hadden moeten worden gesteld.

Verweerster had adequate werkomstandigheden dienen te eisen en zij had van haar werkomstandigheden melding moeten maken bij de daartoe bevoegde instantie.

Klager is van mening dat verweerster haar verantwoordelijkheid op anderen schuift en hij vraagt zich af of verweerster wel onafhankelijk is.

Aldus handelend volgt verweerster de Beroepscode (Bc) niet volgens klager.

4 Het verweer

Verweerster voert het volgende aan.

I In de brief van 23 mei 2011, in antwoord op klagers brief van 13 mei 2011, heeft verweerster aangegeven dat het niet de taak is van de gedragswetenschapper bij het onderzoek van de jeugdige en het opstellen van de verklaring om op andere mogelijkheden gericht te zijn. De gedragswetenschapper dient een oordeel te vormen over de vraag of het Bureau Jeugdzorg in redelijkheid heeft kunnen verklaren dat geslotenheid nodig is en derhalve om al of niet in te stemmen met de verklaring van Bureau Jeugdzorg.

Het is evenmin de taak van de gedragswetenschapper om de dossierstukken die Bureau Jeugdzorg gebruikt te toetsen op waarheid en volledigheid. Dat de rapportage van BJzJ onvolledig en gedateerd was kan verweerster, als van BJzJ onafhankelijke gedragswetenschapper, niet worden verweten. Klagers advocaat had ter zitting deze bezwaren naar voren kunnen brengen en een overlegpauze kunnen verzoeken.

Het is niet de taak van de gedragswetenschapper om anderen dan de jeugdige, zoals ouders met gezag, te horen. Dit is conform de 'Handleiding voor de gedragswetenschapper die verzocht wordt in te stemmen op de verklaring van Bureau Jeugdzorg als bedoeld in artikel 29b lid 5 en art. 29c lid 4 van de Wet op de Jeugdzorg' ('de handleiding').

II De tijdsplanning voor de verklaringen van de gedragswetenschapper bij gesloten jeugdzorg vormt voor BJzJ een structureel probleem. BJzJ en verweerster worden in deze positie gedwongen worden door de eisen van de rechtbank. De rechtbank wenst een verklaring van de gedragswetenschapper die op het moment van de behandeling ter zitting niet ouder is dan twee weken. Tegelijk is het voor BJzJ tot in een laat stadium onbekend op welke datum de zitting feitelijk door de rechtbank gepland wordt. De gezinsvoogd of case manager ontvangt van de rechtbank de zittingsdatum en de gedragswetenschapper is afhankelijk van de gezinsvoogd of de case manager voor het op tijd ontvangen van deze datum. Verweerster heeft in dit geval geen zittingsdatum van de gezinsvoogd ontvangen. Het onderzoek van de jeugdige door de gedragswetenschapper moet worden gepland op een moment waarvan BJzJ en de gedragswetenschapper slechts bij benadering kunnen bepalen of dit valt binnen de 14-dagen

termijn van de rechtbank. Onvermijdelijk valt dit onderzoek dan soms heel kort voor de behandeling ter zitting.

De verklaring wordt intern toegezonden aan de betreffende case manager of gezinsvoogd. Deze dient zorg te dragen voor verzending aan de rechtbank en afschrift aan de belanghebbenden. Het afschrift voor klager is de volgende dag ter zitting door BJzJ uitgedeeld. Dit is laat maar dat ligt buiten verweersters invloed. Klagers advocaat had daartegen bezwaar kunnen maken en een leespauze kunnen verzoeken.

Verweerster stelt vast dat zij A. en klager, zijnde A's wettelijk vertegenwoordiger, had moeten inlichten over doel en werkwijze van de gedragswetenschapper bij het opstellen van de verklaring, zoals dat door punt 6 van de handleiding voor de gedragswetenschapper wordt vermeld. De werkwijze bij BJzJ is wel cf. punt 5 van de handleiding waarin wordt gezegd dat de gedragswetenschapper de verklaring alleen aan Bureau Jeugdzorg of de Raad voor de Kinderbescherming hoeft af te geven of toe te sturen. De voorlichting aan cliënten is in de huidige werkwijze van BJzJ de taak van de gezinsvoogd of de case manager. Verweerster stelt vast dat het informeren van de cliënt onvoldoende is geborgd. Dit vraagt een andere werkwijze. Dit aandachtspunt zal verweerster op korte termijn in overleg met collega-gedragswetenschappers bij BJzJ aan de orde stellen.

Verweerster is als gedragswetenschapper werkzaam binnen Bureau Jeugdzorg Zuid-West J. Klager en A. zijn cliënt bij de locatie Noord-Midden J. Verweerster is dus niet direct betrokken bij noch maakt zij deel uit van het behandelend team van A. Ook anderszins is zij niet bij zijn casus betrokken en daarom heeft BJzJ haar gevraagd om de verklaring op te stellen.

Op 21 juli 2011 heeft verweerster samen met haar leidinggevende, de vestigingsmanager van Bureau Jeugdzorg Zuid-West J., een gesprek met klager gevoerd. Klager liet weten dat hij over het verloop van het gesprek tevreden was. Hij voegde daar echter aan toe dat hij wel stappen zou gaan zetten naar de bevoegde instanties.

Concluderend stelt verweerster vast dat de verklaring tot stand is gekomen conform de richtlijnen van BJzJ. Toetsing van deze richtlijnen aan de handleiding brengt aan het licht dat de interne richtlijnen niet voldoen aan punt 6 van de handleiding. Verweerster zal stappen ondernemen om tot een werkwijze te komen die wel aan de handleiding voldoet. Verweerster meent voor het overige dat de wijze waarop de verklaring tot stand is gekomen correct is en dat deze voldoende onderbouwd is.

Verweerster vindt het bijzonder jammer dat het gesprek dat zij op 21 juli 2011 had blijkbaar niet voldoende was om zijn vragen en onvrede weg te nemen en dat klager zich alsnog genooddacht voelde om een klacht in te dienen.

5 De beoordeling van de klachten

Met betrekking tot het eerste klachtonderdeel en met betrekking tot het onderdeel van klachtonderdeel II waarin wordt geklaagd dat verweerster klager niet heeft gehoord, overweegt het College als volgt.

Het College stelt vast dat verweerster, als gedragswetenschapper die wordt gevraagd om te verklaren of gesloten opvang voor de jeugdige noodzakelijk is, blijkens de handleiding tot taak heeft om op grond van de informatie uit het dossier van de jeugdige bij het Bureau Jeugdzorg en uit het gespreksonderzoek met de jeugdige te beslissen om wel of niet in te stemmen met de verklaring van het Bureau Jeugdzorg dat gesloten plaatsing of verlenging daarvan noodzakelijk is. De gedragswetenschapper hanteert de criteria (1) *ernst* van de opgroei- of opvoedproblemen van de jeugdige die zijn ontwikkeling naar volwassenheid ernstig belemmeren en (2) *noodzaak*

tot geslotenheid, waarbij geen andere afwendmogelijkheid is om te voorkomen dat de jongere zich aan de zorg die hij nodig heeft zal onttrekken of daaraan door anderen zal worden onttrokken en noteert zijn/haar bevindingen kort en bondig in de instemmingsverklaring. Het College stelt vast dat verweerster de verklaring, inhoudende dat zij instemt met de verklaring van BJZJ dat verlenging van gesloten plaatsing van A. noodzakelijk is, weliswaar baseert op informatie uit het dossier en op informatie uit het gesprek dat zij met A. voerde maar dat zij verzuimt om de noodzaak van de geslotenheid te motiveren. Daardoor is verweersters gedragswetenschappelijke beoordelingsproces onvoldoende inzichtelijk. Daarmee voldoet de verklaring niet aan de eisen van de wet en de handleiding. Verweersters stelling dat de gedragswetenschapper een oordeel dient te vormen over de vraag of het Bureau Jeugdzorg in redelijkheid heeft kunnen verklaren dat geslotenheid nodig is, geeft een te beperkte opvatting over de taak van de gedragswetenschapper. Het College oordeelt dat verweerster in casu in dit opzicht niet in overeenstemming met de wet en de handleiding heeft gehandeld. Het klachtonderdeel is derhalve in dit opzicht gegrond. Het College stelt vast dat klager zijn stelling, opgevat als een verwijt aan verweerster dat zij zich op rapportage van BJZJ heeft gebaseerd die onvoldoende is onderbouwd, onvolledig is en vol staat met gissingen en veronderstellingen en dat zij mede daarom de volledigheid en de waarheid van de informatie in dat dossier had behoren te toetsen, onvoldoende onderbouwt. Het College stelt voorts vast dat noch de wet noch de handleiding voorschrijven dat de wettelijk vertegenwoordigers van de jeugdige door de gedragswetenschapper worden gehoord. Het klachtonderdeel is derhalve in deze opzichten ongegrond. Klachtonderdeel I is derhalve deels gegrond en deels ongegrond.

Het College overweegt voorts als volgt.

Verweerster heeft de opvatting dat zij haar verklaring alleen aan Bureau Jeugdzorg of de Raad voor de Kinderbescherming hoeft te geven. Verweersters opvatting berust op een verkeerde lezing van punt 5 van de handleiding en wekt de indruk dat zij zich niet realiseert dat een pedagoog, op grond van het voorschrift vervat in art. 37 lid 1 van de Beroepscode, zijn/haar bevindingen eerst ter kennis brengt van de wettelijk vertegenwoordigers van de cliënt en de jeugdige.

Met betrekking tot het tweede klachtonderdeel overweegt het College als volgt.

Het College stelt vast dat verweerster van mening is dat het aan beperkingen van haar werkomstandigheden is te wijten dat de verklaring pas ter zitting werd uitgereikt. Het College overweegt dat verweerster blijk geeft van een te beperkte taakopvatting en dat dit niet past bij de taakopvatting van een goed pedagoog.

Het College overweegt dat verweerster in dit opzicht tekort is geschoten in de zorgvuldigheid die een pedagoog betaamt.

Het klachtonderdeel is in dit opzicht derhalve gegrond.

Het College stelt voorts vast dat verweerster haar stelling dat zij, als gedragswetenschapper die wordt gevraagd om te verklaren of gesloten opvang voor de jeugdige noodzakelijk is, klagers stelling dat zij niet onafhankelijk is, gemotiveerd weerlegt.

Het klachtonderdeel is in dit opzicht derhalve ongegrond.

Klachtonderdeel II is derhalve deels gegrond en deels ongegrond.

6 Uitspraak

Dit alles overwegende komt het College van Toezicht tot de volgende uitspraak.

Klachtonderdeel I is deels gegrond en deels ongegrond en klachtonderdeel II is deels gegrond

en deels ongegrond.

Het College waarschuwt verweerster.

Aldus gedaan de 13^e december 2011 door het College van Toezicht.

Mr. dr. A.J. van Montfoort, voorzitter

Mevrouw mr. N. Jacobs, ambtelijk secretaris